

Referat af møde i Arbejdsgruppen ved Sølsted Mose mandag den 30. september 2013

Til stede: Hans, Jan, Jens Lyhne, John, Karen, Peter KH, Peter JN, Niels Christian, Martin (referent)

Afbud: Christian, Jens Møller, Robert, Andreas, Søren Ring

Karen og Peter lagde hus til mødet og serverede kaffe og herligt hjemmebag. Vi takker alle for skønt traktement og husly.

Dagsordenen var:

1. Siden sidst
 2. LIFE Sølsted Mose – orientering om status
 3. Overvågning 2013 – orientering om status
 4. Bioblitz (spørg Allan)
 5. Gennemførte arbejdsopgaver siden sidst
 6. Kommende arbejdsopgaver
 7. Planlægning af arbejdsdage og næste møde
 8. Udsendelse af indkaldelse pr. mail?
 9. Eventuelt
-

Martin (MI) fungerede som stand-in for Søren og startede med at hilse gruppen mange gange fra Søren. Dagsorden blev ikke fuldt slavisk, men alle punkter og flere til blev drøftet.

Siden sidst

Den udsendte liste over arbejdsgruppens medlemmer er ajour.

De aftalte arbejdsopgaver (primært hegning, slåning af opvækst langs hegn, bekæmpelse af glansbladet hæg og kæmpepileurt etc.) er udført. Alt har fungeret godt, og alle opgaver er løst meget tilfredsstillende.

Martin gennemgik svarene på de opgaver, som Søren har undersøgt jf. referat fra sidste møde. Spørgsmålet om brakpudsning afventer tilbagemelding fra Marie-Louise.

LIFE-status:

Martin orienterede om jordfordelingen, der er afsluttet med skæringsdato den 1. september. Fugleværnsfonden (FVF) har erhvervet netto godt 23 ha. Der er blandt mosens lodsejere stor tilfredshed med jordfordelingen. Med jordfordelingen har FVF's arealer også fået en ny afgrænsning. MI uddelte nyt matrikelkort. Vedlagt referatet er en oversigt over lodsejere. Indtil videre fastholdes arbejdsgruppens nuværende opgaver, men i de kommende år må vi forvente ændringer i gruppens opgaver.

Der er givet de fornødne myndighedstilladelser til at gennemføre kratrydninger, vandstandshævning, formidlingsinitiativer m.v.

Sydenergi (SE) skal i 2014 gennemføre arbejder på højspændingslinjen, der løber gennem mosen. Masterne skal galvaniseres. Det vil være hensigtsmæssigt at koordinere kratrydningsarbejdet med SE's mastearbejde, da der blandt andet kan samarbejdes om køreplader. Arbejdsgruppen foreslår, at der tages kontakt til SE for at få SE til at kabellægge ledningerne. MI arbejder videre med dette.

Rydning

I vinteren 2013 - 14 er det planen at foretage rydning på 8 - 10 ha i mosens vestlige del. Dette er med henblik på at få erfaringer med kratrydning i den centrale del i sidste halvdel af 2014 (ca. 40 ha). I vinteren 2013 - 14 vil der også blive lavet afpropninger af visse dræn i den vestlige del. Arbejdsgruppen opfordres til at komme med forslag og ideer til, hvor der konkret bør ske rydninger. Det blev aftalt, at gruppen mødes på en fælles gåtur i mosen sammen med Hans Holt, der kender mosen fra adskillige årtier siden. Gåturen afvikles i januar. Nærmere om dato, mødested m.v. følger. Peter KH og Peter JN tager kontakt til Hans Holt.

Jordfordelingen

Jordfordelingen ændrer på, hvilke arealer FVF skal sørge for afgræsning af i fremtiden. FVF har indsendt en ansøgning om økonomisk tilskud til etablering af ny hegning til NaturErhvervstyrelsen (NERV). Det er endnu ikke besluttet om ansøgningen imødekommes. Med jordfordelingen bliver det muligt at få adgang til mosen fra en ny rastepads ved hovedvejen. Arbejdsgruppen opfordres til at komme med forslag og ideer til det fremtidige stiforløb, herunder hvor der skal laves boardwalks, og hvor stierne skal forhøjes med sand. Der skal tages højde for, at der kommer markante vandstandsstigninger i store dele af mosen.

Overvågning:

MI redegjorde for overvågningen af ynglefugle. Den udleverede oversigt blev gennemgået og enkelte tilføjelser foretaget. Ny liste er vedhæftet referatet.

På de Vilde Blomsters Dag blev der registreret en del plantearter. Se

<http://www.fugleognatur.dk/lokalitet.aspx?id=25195>

Desuden har Hans bidraget med vigtige data blandt andet vedrørende udvalgte plantearter.

MI søger at få et samlet overblik over registrerede arter i mosen.

Bioblitz og andre arrangementer

Der afholdes Bioblitz i Sølsted lørdag den 28. juni 2014. Allan står for arrangementet. Det vil være en meget stor fordel, hvis arbejdsgruppen vil hjælpe med blandt andet praktiske gøremål i forbindelse med arrangementet. Arbejdsgruppen synes, at det er et meget spændende initiativ. Desuden afholdes De Vilde Blomsters Dag – vistnok den 15. juni 2014.

Der bliver holdt flere offentlige ture i foråret 2014, blandt andet i weekenden den 3. - 4. maj. Nærmere program følger.

Arbejdsgruppens opgaver siden sidst:

De aftalte opgaver er udført. Der har været behov for at slå brombær nogle steder en ekstra gang. Den lille hegning omkring gøgeurterne har ikke fungeret. Dyrene er gået gennem heget og har også fået revet øremærker af.

Jens L. har dog ikke kunnet fylde folderkasserne op, fordi der ikke findes flere foldere i sekretariatet. Der laves ikke genoptryk af gamle foldere, da der alligevel skal laves nye i forbindelse med LIFE-projektet. Hvis der er et særligt behov for foldere, kan man bede sekretariatet fotokopiere et mindre antal.

Kommende arbejdsopgaver – også i 2014:

Handling	Udføres	Kan udføres	Udført
Slåning under hegn er bedst forår/sommer	X		
Gruppen køber en skovøkse, som egner sig til at hakke genvækst på stød fra fældede træer. Barken og det yderste ved hakkes i stykker efter fældning		X	
Hugning af genvækst vest for vejen fra p-pladsen. Der skal checkes for genvækst med start midt juni – juli. (OBS – birketræer slås bedst ihjel ved at fælde i marts. Så bløder de mest og får svampeangreb på snitfladerne. Genvækst tages i juni og frem, hvis kvæget ikke tager det)	X		
Lyngarealet slås eller afbrændes. Arealet ejes nu af Peter N, så det er Peter, der har initiativretten. Afbrænding kræver frost (og tilladelser). Slåning eller afgræsning kan blot iværksættes		X	
Slåning af brombær i fold ved orkideer	X		
Opsætning af minihegn ved den lille af de to bestande af orkideer (i fold øst for vejen/hovedsti nordpå fra p-plads). Der opsættes et kraftigere hegn i 2014 og det forsynes med strøm fra eksisterende hegn (som ikke nedgraves)	X		
Gåtur med Hans Holt i januar 2014	X		
Græsning af orkide-arealet i SV-hjørnet (Robins areal) i sensommeren 2014. Dette aftales konkret med Peter N.		X	

Arbejdsgruppen har delt sig op i flere specialgrupper:

- Østdel: John og Jan
- Vestdel: Peter
- Middeldel: Niels Christian og Jens

Hans tager sig af bekæmpelse af glansbladet hæg og japansk pileurt.
Jens sørger for, at folderkasserne er fyldte og har det godt.

Det er af sikkerhedsgrunde vigtigt, at man altid ved større arbejder (hegning, rydning m.v.) altid er mindst 2 personer sammen. Derfor blev det aftalt, at de enkelte grupper giver en melding på mail til de øvrige i arbejdsgruppen om, hvornår man agter sig ud i mosen for at arbejde. Så kan andre, i det omfang man har tid og lyst, være behjælpelige.

Der er et stort ønske om at få en kasse med hængelås til opbevaring af udstyr (benzin, økser, buskrydder, værktøj, foldere etc). Kassen kan med fordel monteres fast på skuret ved vindmøllen.
Peter N spørger ejeren (Andreas Jørgensen).

Næste møde

Næste møde i arbejdsgruppen afholdes sidst i marts samt i starten af april, hvor gruppen dels holder sit sædvanlig forårsmøde, dels har en fælles gåtur (besigtigelse) i mosen. Datoer aftales mellem Karen og Søren Ring.

Udsendelse pr. mail

Alt materiale (dagsorden, referater m.v.) sendes kun pr. mail. Alle i arbejdsgruppen har mail.

Eventuelt

Husk at melde tilbage til Hanne i sekretariatet omkring størrelsen på de nye veste.
MI vil forsøge at starte en frivillig arbejdsgruppe omkring Bremsbøl. Sølsted-gruppen synes det er en glimrende idé, idet Sølsted-gruppen har nok at se til i Sølsted.

Lidt ekstra info efter mødet

Der bliver inden længe sat en lille info-tavle op på p-pladsen. Tavlen fortæller om moser generelt. Tavlen er et led i et andet formidlingsprojekt, som udføres fra Tønnisgård på Rømmø.
MI og Peter N har aftalt at der bliver ryddet nogle pilebuske i den østlige del af matr. 524. Så kan kreaturerne lettere komme rundt langs hegnet.

Venligst Martin (referent), **som også gerne sammen med FVF-sekretariatet vil sige mange, mange tak til alle i gruppen for en stor og flot indsats i mosen. Det er af stor værdi for FVF og for natur og fugleliv.**

Vedhæftet:

Sølsted kort 1 og Sølsted kort 2: To scanninger af nye matrikelkort.
Sølsted lodsejer 1 og Sølsted lodsejer 2: De tilhørende lodsejeroversigter.
Bemærk at ikke alle lodsejere på lodsejeroversigterne er vist på de medsendte kort.
Sølsted pr. 1. August 2013: Regneark med resultat fra fugleovervågning.